

U voćnjaku u ožujku – agrotehničke aktivnosti i prskanje prije cvatnje

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 06.03.2025 *Брой:* 3/2025

U ožujku će agrometeorološke uvjete određivati temperature oko i iznad klimatskih normi te oborine oko i ispod mjesečnih normi. Očekuje se da će oborine u ožujku povećati zalihe vlage u sloju tla od 100 cm.

U voćnim kulturama odvijat će se faze bubrenja i pucanja pupova. Krajem mjeseca, u ranocvjetnih vrsta – badema, marelice i breskve – promatrat će se faza cvjetnog pupa, a na nekim mjestima u južnim regijama i početak cvatnje. Tijekom mjeseca, predviđene minimalne temperature, do -7°C , predstavljat će opasnost za voćke u fazi pupa i tijekom cvatnje.

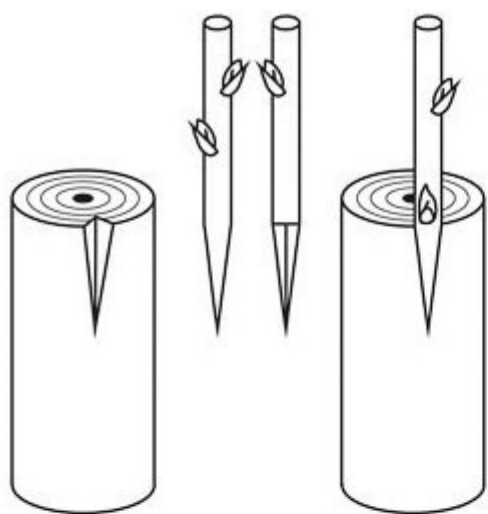
Agrotehničke aktivnosti

U voćnim rasadnicima

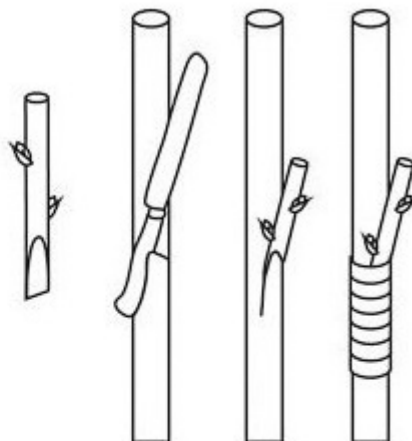
Završava se sjetva u gredicama i sadnja podloga u rasadniku. Matične nasade sadi najkasnije do kraja prvog desetljeća. Dvogodišnji matični nasadi se režu na panj – 3-4 cm iznad površine tla.

Gredice s jezgrinastim vrstama voća, matične nasade i druge godine rasadnika gnoji se s 10-12 kg/jutro amonijevog nitrata ili s ekvivalentnom količinom (koja odgovara 10-12 kg/jutro amonijevog nitrata) drugog dušičnog gnojiva. Gredice se obrađuju kako bi se razbila korica tla, uništio korov i ugradio dušično gnojivo.

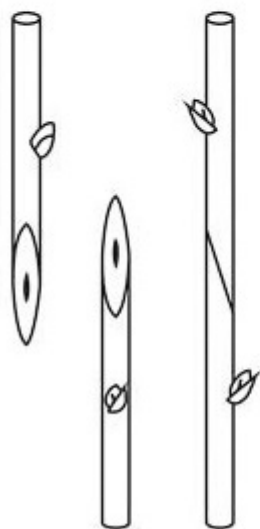
Po potrebi provodi se proređivanje materijala za podloge. Biljke jezgrinastih vrsta voća ostavljaju se na 6-8 cm, a one koštičavog voća – na oko 4 cm jedna od druge.

1.

2.

3.

1. присаждане на кози
крак

2. присаждане на
страничен разрез

3. присаждане на
копуляция

Neuspješne podloge u rasadnicima se ponovno cijepe kalemovima. U praksi se ponovno cijepljenje najčešće obavlja cijepanjem u rascjep, bočnim cijepanjem ili cijepanjem "jezik na jezik".

U voćnjacima

Do faze "mišje uho" pupova može se provoditi rezidba za proizvodnju i pomlađivanje jezgrinastih i koštičavih vrsta te formiranje krošnje u mladim voćnjacima.

Sade se novi voćnjaci, a istovremeno se provodi prva rezidba. Nastavlja se popunjavanje mjesta nedostajućih stabala u mladim voćnjacima.

Provodi se prva prihrana dušičnim gnojivima. U mladim voćnjacima gnoje se samo trake redova, dok se u starim gnoji cijeli međuredni prostori. Gnojivo se rasipa po površini i ugradi plitkom obradom. Potrebne količine gnojiva određuju se prema rezultatima analize listova provedene prethodne godine. Ako analiza nije dostupna, primjenjuje se 15-20 kg/jutro amonijevog nitrata ili ista količina drugog dušičnog gnojiva.

Osiguravaju se pčelinje zajednice za oprašivanje cvjetova

Osigurava se tri do četiri dovoljno jake pčelinje zajednice na 10 jutara. Najprikladnije ih je postaviti s obje strane reda. Pčele postižu maksimalan kapacitet oprašivanja u sunčanim i mirnim danima pri temperaturama od 20 – 22 °C, kada se mogu kretati i do 3 km udaljenosti od košnice.

Poduzimaju se mjere za zaštitu biljaka od kasnih mrazeva. Zaštita se sastoji od grijanja, puštanja dima i pokretanja zraka, navodnjavanja po krošnji ili navodnjavanja tla te korištenja kemijskih proizvoda.

Zagrijavanje zraka postiže se spaljivanjem goriva visoke energije – loživog ulja, dizela, prirodnog plina, starih automobilske guma. Pale se jedan sat prije nego što temperatura padne na kritičnu točku za biljke, a vatra se održava jedan sat nakon izlaska sunca.

Za puštanje dima koriste se posebne dimne svijeće ili inertni materijali poput slame, piljevine, granja, treseta. Raspoređuju se u male hrpice u redovima na 30-60 m jedna od druge i 5-6 m u redu. Potrebno je oko 100 kg zapaljivog materijala raspoređenog u 10 hrpica na 1 jutro.

Kod navodnjavanja po krošnji koristi se svojstvo vode da oslobađa toplinu pri smrzavanju, a navodnjavanjem voćnjaka povećava se toplinska vodljivost i zračenje tla, zbog čega se temperatura zraka povisuje za 2-3 °C.

Za sprječavanje kristalizacije stanične vode u pupovima i zaštitu od negativnih temperatura mogu se koristiti proizvodi na bazi polimera i kopolimera, kao što je Scudo Therm (1-2 l/100 l vode) ili drugi proizvod.

Mrazne pukotine tretiraju se zabijanjem malih čavala. Uzdužne mrazne pukotine premazuju se premazom za rane na drveću.

Po potrebi se provodi navodnjavanje prije ili tijekom cvatnje. Obično je potrebno kada je zima bila suha, a slijedilo je proljeće s nedovoljnim oborinama.

Stara stabla i stabla manje vrijednih sorti ponovno se cijepe.

Skeletne grane obično se skraćuju neposredno iznad sekundarnih skeletnih grana, a središnji vodiljni izdanak – lagano iznad razine skeletnih grana. Deblje skeletne grane koriste se za ponovno cijepljenje i skraćuju se ovisno o njihovoj točki podrijetla – donje se ostavljaju duže, a više – kraće. Vrlo dobri rezultati postižu se kada se koristi cijepanje u rascjep.

U nasadima jagode

Popunjavaju se prazna mjesta u novim nasadima jagode i rodnim nasadima. Gnoje se s 10-12 kg/jutro amonijevog nitrata ili istom količinom drugog dušičnog gnojiva i okopavaju, a u slučaju suše i navodnjavaju.

U grijanim staklenicima, kada plodovi počnu sazrijevati, temperatura tla se povećava na 15-18 °C, a temperatura zraka – na 20-25 °C. Staklenici se provjetravaju tijekom toplijih sati dana.

Kako bi se osiguralo dobro oprašivanje u staklenicima, uvodi se 2-3 pčelinje zajednice na 10 jutara.

U nasadima maline

Nastavlja se popunjavanje praznih mjesta u nasadima. Ako nisu rezane nakon berbe, prošlogodišnje rodne izdanke režu i spaljuju.

U dvogodišnjim nasadima svi slabi izdanci iz korijena režu se u razini tla, ostavljajući 2-3 najjača za formiranje grmova.

U starijim nasadima provodi se skraćujuća rezidba, a izdanke za zamjenu proređuju

Nasad se prihranjuje s 10-12 kg/jutro amonijevog nitrata ili istom količinom drugog dušičnog gnojiva i okopava. Ako jesenska gnojdba stajskim gnojem te fosfornim i kalijevim gnojivima nije provedena, čini se sada.

Primjenjuje se 50-60 kg običnog superfosfata ili 25-30 kg dvostrukog superfosfata, 15-20 kg kalijevog sulfata – ili ista količina drugih fosfornih i kalijevih gnojiva te 2-3 t dobro istrulelog stajskog gnoja po jutru. Gnojiva se ugradnjom unose dubljom obradom. U slučaju suše, primjenjuje se navodnjavanje.

U nasadima crnog ribiza

Nastavlja se sadnja pohranjenih reznica crnog ribiza u gredice za ukorjenjivanje. Provodi se prihrana s 10-12 kg/jutro amonijevog nitrata ili istom količinom drugog dušičnog gnojiva i plitka obrada. Prošlogodišnje gredice za ukorjenjivanje obrađuju se i navodnjavaju u slučaju suše.

U nasadima s drugim kulturama

U rasadniku se sije sjeme kavkaske dunje. U redu je razmak 5 cm s 80 cm između redova, a dubina sjetve – 3 – 4 cm.

Skupljaju se i sade na otvorenom reznice smokve, nara i morske pasje. Razmak u redu je 10-15 cm, a udaljenost između redova 80-100 cm. Tlo oko reznica dobro se zbija, nakon čega se prekrivaju 1-2 cm iznad terminalnog pupa. Neposredno nakon sadnje obilno se navodnjavaju.

Dunja (*Diospyros kaki*) cijepi se kalemovima na uzgojene podloge kavkaske dunje.

Nastavlja se sadnja stabala dunje, morske pasje i nara koja nisu posađena u jesen. Provodi se rezidba za formiranje i za proizvodnju kod nara.